

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJELTE

FÖRSTUDIERAPPORT MÖBELÅTERBRUK

Inredningsavdelning med ansvar för kommunens möbler och inventarier

Dnr: 00201-2024
Johanna Leymann & Lisa Esseen
2024-06-10

ÖSTER
SUND

Förstudien delfinansierades av Viable Cities genom Klimatneutrala Östersund. Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram med missionen **Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser**. Programmet finansieras av Energimyndigheten, Vinnova och Formas och samordnas av KTH.

Med stöd från

Strategiska
innovations-
program

Innehållsförteckning

Inledning	4
Bakgrund	4
Om förstudien	5
Nuläge	6
Möbelinköp för i snitt 14 miljoner per år	6
Rutiner finns – men praktiskt stöd saknas	6
Fyra delar som behöver samordnas och utvecklas	8
Förslag: Starta upp en inredningsavdelning	11
En väg in – en avdelning med hög ambitionsnivå	11
Ny organisation och arbetsfördelning – ordinarie verksamhet direkt	12
Möjlighet till utveckling inom facility management	14
Så kommer inredningsavdelningen att fungera	14
10 000 artiklar redan inventerat och digitaliserat – i två olika system	16
Implementering under tre år	17
År 1: juni 2024 – maj 2025	17
År 2: juni 2025 – maj 2026	18
År 3: juni 2026 – framåt	19
Ekonomi	20
Minskade kostnader – i både pengar och CO2e	20
Biogasanläggningen – ett levande exempel	20
Stora möjligheter att nå självfinansiering	21
Finansiering	22
Budget	22
Risker och möjligheter	23
Förstudiens förslag till beslut	24
Bilaga	25
Omvärldsbevakning	25
Gemensamt för de tre kommuner vi intervjuat	25
Hantering under förstudieperioden	26
Så testade vi ”Rutin för återbruk” på Nejonögat	26
Namnlista	27
Specifikation budget År 1	29

Inledning

Östersunds kommun köper in betydande mängder möbler varje år. 2013–2022 var den totala inköpskostnaden 144 miljoner kronor. Varje ny möbel som produceras innebär förbrukning av material och resurser, och är därmed en miljö- och klimatbelastning. En möbel som i förtid blir till avfall eller hamnar oanvänd i ett förråd är därmed inte bara en ekonomisk förlust utan också ett miljöproblem.

Östersunds kommuns hållbarhetsmål slår tydligt fast att kommunen ska husera med naturens resurser och bidra till utveckling utan att göra skada på natur, ekosystem eller kultur. Vi ska vara ett föredöme i klimatomställningen och miljöarbetet. Det är utifrån de förutsättningarna den här förstudien föreslår en inredningsavdelning med höga ambitioner för ökat återbruk av möbler och inventarier.

Bakgrund

I december 2020 lämnades det in en motion om att undersöka möjligheten att återbruka kontorsmöbler. Det blev ett positivt beslut i kommunfullmäktige och en verksamhet inom LSS och Vård- och omsorgsförvaltningen, Möbelgruppen, fick ansvaret för att hantera kommunens överblivna möbler. Med tiden växte behovet av mellanlager för möbler och i samband med flytten till nya kommunhuset i slutet av 2023 eskalerade det rejält.

Lagerlokalen Snöslungan fylld till brädden med osorterade möbler tidig vår 2024

En arbetsgrupp bestående av Ida Sjölund, avfallsstrateg, Kristina Holmblad, upphandlingsstrateg, Johanna Leymann och Lisa Esseen, båda projektledare för kretsloppsparken, tillsattes. Syftet var att ta fram alla intressenters olika perspektiv på frågan och sammanfatta det. Ett tjugotal intervjuer gjordes internt och slutsatsen var att det har jobbats en hel del med frågan tidigare från flera olika håll. Det som blev tydligt var dock att det saknades ett helhetsgrepp och att det som gjorts inte hade lyckats täcka behoven. Arbetet hade inte heller varit fokuserat på återbruk utan uteslutande handlat

om sysselsättning för grupper långt från den reguljära arbetsmarknaden. Arbetsgruppen intervjuade även tre andra kommuner som på olika sätt arbetar med möbelåterbruk.

Sammantaget gav alla intervjuerna en gemensam bild av att behovet är:

- Ett modernt och digitaliserat mellanlager med fokus på ökat återbruk.
- En effektiv och professionell verksamhet med uppdrag att klara alla förvaltningars behov.
- En funktion med helhetsansvar som innefattar möbler, inventarier, dokumentation, inrednings- och reparationstjänster, transporter samt inköp och upphandling av begagnade eller nya produkter.
- Att resultatet regelbundet utvärderas och mäts både i besparing av CO₂e, koldioxidekvivalenter, och i kronor.
- Att Arbetsmarknadsgrupper och Daglig Verksamhet-grupper ska vara en viktig del i verksamheten, men utan huvudansvar. Deras fokus ska i stället vara ökat mående för sina deltagare och medborgare.

Resultatet presenterades den 19 februari 2024 för en grupp medarbetare som ofta kommer i kontakt med möbelfrågor. Där presenterades också arbetsgruppens förslag på hur en ny möbelfunktion skulle kunna se ut. Mötet avslutades med att kommundirektör Anders Wennerberg gav uppdraget att göra en förstudie om ökat internt möbelåterbruk till Johanna Leymann och Lisa Esseen.

Om förstudien

Förstudiens syfte är ett konkret förslag på hur vi markant ska öka återbruket av möbler och inventarier inom kommunorganisationen. I detta ingår också en tydlig plan för hur vi ska göra detta till en fungerande ordinarie verksamhet i drift så snart som möjligt.

Under förstudieperioden 1 mars –10 juni 2024 har det därför arbetats fram ett konkret förslag på hur ett internt möbelåterbruk ska drivas och fungera långsiktigt. Förutom denna förstudierapport har också ett praktiskt arbete med att bygga upp och fysiskt testa ett flöde påbörjats. I detta har det bland annat ingått att organisera ett möbellager samt börja inventera innehållet digitalt. Avyttring av möbler som kommunen internt inte kommer att ha någon användning för har också startats upp, och då har *Rutin för återbruk i Östersunds kommun*¹ följts. En rutin som blev beslutad strax innan förstudien startade.

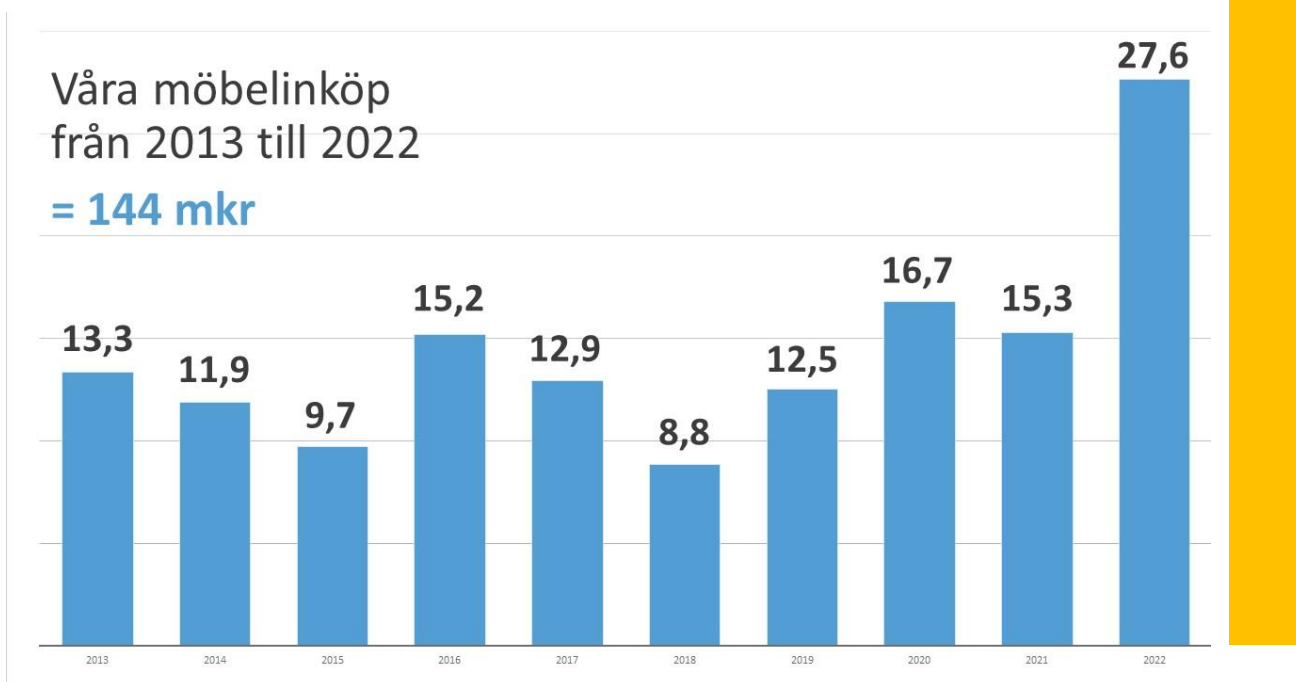
¹ RUT-4247-v.1.0 Rutin för återbruk i Östersunds kommun, giltig från 2024-02-29

Nuläge

Möbelinköp för i snitt 14 miljoner per år

År 2023
= 43 mkr

Varje verksamhet har en egen möbelbudget och ansvarar själva för inköp. De har en frihet i valet av möbler, i enlighet med gällande ramavtal. Idag är det enkelt att köpa nya möbler. Möbelleverantörerna finns nära till hands och kommer gärna ut och tittar, mäter och lämnar förslag på ny inredning och några veckor senare levereras och monteras de nya möblerna. Detta är en smidig process för kommunens verksamheter. Östersunds kommun handlade åren 2013–2022 möbler för i genomsnitt 14 miljoner kronor per år. 2023 låg siffran betydligt högre, totalt 43 miljoner, på grund av inflytt i det nyrenoverade kommunhuset samt flera skolor och förskolor.

Rutiner finns – men praktiskt stöd saknas

Sedan 2023 har kommunen en *Rutin för återbruk av möbler och inventarier*² och den slår fast:

” Vid behov av möbler och inventarier inom Östersunds kommun ska medarbetaren:

1. I första hand välja möbler från kommunens interna återbrukssida (...)
2. I andra hand avropa möbler från upphandlat avtal.”

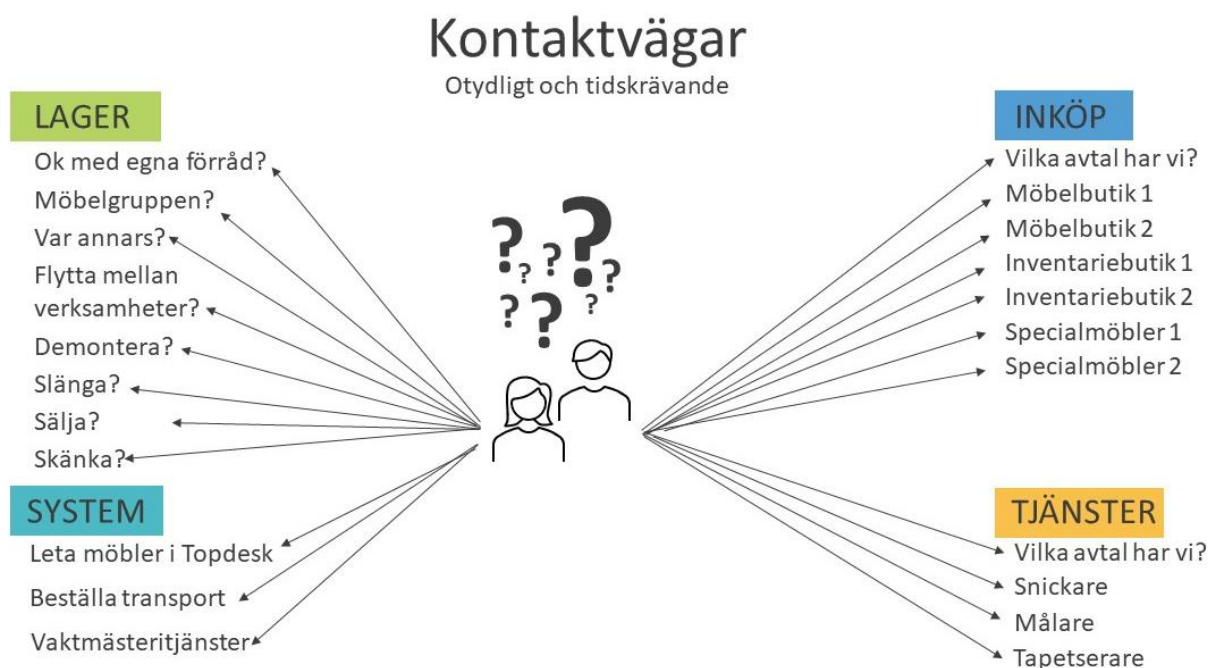
² RUT-3153-v.1.0 Rutin för återbruk av möbler och inventarier, giltig från 2023-05-11

Det är dock oklart hur många som känner till denna rutin samt hur väl den efterlevs. Kommunens interna återbrukssida innehåller inte heller så många föremål då Möbelgruppen inte har kapacitet att lägga upp allt de får in där. Sedan februari 2024 finns också, som tidigare nämnts, *Rutin för återbruk i Östersunds kommun*³ att följa när något behöver avyttras. I korthet säger den:

”Följ den här prioriteringsordningen när du gör dig av med saker:

1. Återanvänd i din egen verksamhet. Låt reparera eller designa om saken om det är aktuellt
2. Sälj eller skänk internt till någon annan verksamhet inom kommunen
3. Sälj externt till marknadspris (auktionsbyrå)
4. Skänk externt (biståndsorganisationer, ideella föreningar)
5. Lämna till återvinning”

Då denna rutin är ny är den än så länge mer eller mindre oprövad. Det är idag alla verksamheters eget ansvar att såväl anskaffa som avyttra möbler och ansvaret hamnar på enskilda chefer – chefer med stor arbetsbörda i övrigt och utan specifik sakkunskap när det gäller inredning. Som det fungerar idag innebär detta upplägg ett rejält merarbete jämfört med att slänga och köpa nytt. Bristen på tydliga rutiner och arbetssätt har gjort att möbler av god kvalitet kastats, något flera medarbetare vittnat om under arbetet med förstudien. Som exempel kan nämnas att senaste året har flera lokaler, bland annat skyddsrum, tömts och de möbler som förvarats där har slängts. Kulmen nåddes i slutet på 2023 när bilder på kommunens kastade möbler på Gräfsåsens avfallsanläggning spreds i media.

³ RUT-4247-v.1.0 Rutin för återbruk i Östersunds kommun, giltig från 2024-02-29

Det finns en hel del medarbetare inom kommunen som gjort och gör vad de kunnat för att tänka cirkulärt. Exempelvis har saker sparats i källarförråd i stället för att kastas. Men då det saknas en övergripande blick på vad som finns utspridda i olika förråd minskar sannolikheten att sakerna ska komma till användning igen avsevärt. Vid behov av nyinköp vet vi helt enkelt inte vad som redan finns i kommunens ägo.

Det är svårt att göra rätt när det saknas såväl helhetsgrepp som tydlig process. Det finns inte ens någon intern funktion att vända sig till om man vill ha stöttning i de här frågorna, i stället är man hänvisad till att själva lösa allt utifrån de två rutiner som är upprättade.

Fyra delar som behöver samordnas och utvecklas

För att tydligare beskriva vilka funktioner som finns idag och är kopplade till möbler har vi ringat in fyra områden. Alla med viss fungerande verksamhet men med många utmaningar.

1. LAGER – många små utan överblick

DV Möbelgruppen (Daglig verksamhet) har ett lager för möbler, men det klarar bara av att hantera mindre volymer. För större volymer, något som blev aktualiserat under renoveringen av kommunhus och rådhus, har det inte funnits någon kapacitet. En akut lösning för det projektet blev att hyra externt förråd samt därefter ställa in möbler i Snöslungan, en tom kommunägd lokal (vardagligt kallad "före detta Woolpower"). Kommunens nya, aktivitetsbaserade, arbetssätt krävde färre och andra typer av möbler – därför ökade behovet av lagerytor generellt.

Sammanfattningsvis:

- Lagring för större volymer saknas
- Flera smålager utspridda
- Endast en liten del hinner digitaliseras
- Resurs för lageransvar och utveckling saknas

2.INKÖP/AVTAL – fokus på nyinköp i stället för återbruk

Det finns idag ett centralt upphandlat ramavtal via Adda inköpscentral: *Möbel återbruk inkl tillhörande tjänster 2021*⁴. Det huvudsakliga syftet med detta avtal är att stötta upphandlande myndigheter att ställa om till cirkulär hantering inom möbelområdet och därmed minska sina klimatavtryck. Avtalet är uppdelat i fem delområden:

- A. Köp/hyra av återbrukade möbler inklusive närliggande tjänster.
- B1. Möbelrenovering – trä- och snickeriarbeten, lackeringsarbeten
- B2. Möbeltapetsering

⁴ Ramavtal Möbler återbruk inkl tillhörande tjänster inkl tillhörande tjänster — Adda

- C. Projektledning och inredningstjänster
- D. IT-plattform (digitalt system)

Östersunds kommun är idag ansluten till B1 och B2.

Idag är det, som tidigare nämnts, väldigt lätt att köpa nytt från våra avtalsleverantörer för nya möbler, och kanske är det en bidragande faktor till att det ofta saknas både behovsanalys innan köp som uppföljning efteråt.

Ytterligare en utmaning är att Barn- och utbildningsförvaltningen saknar budget för drift när det gäller reparation/underhåll av möbler ute på enheterna. Utgifter upp till ett halvt prisbasbelopp måste tas av egna enheten eftersom det inte kan ses som en investering. Däremot anses nyinköp av möbler som en investering och kostnaden för detta tas av centrala medel när de överstiger ett halvt prisbasbelopp. Begränsad driftsbudget och regelverket för tjänsteköp gör att förvaltningen tvingas köpa nya möbler trots att omlackering, omklädnad eller byte av exempelvis uttjänt bordsskiva hade räckt.

I maj 2024 började Östersunds kommun implementera inköps- och fakturahanteringssystemet Proceedo och planen är att alla kommunens inköp i framtiden ska gå via det systemet. Under förstudiearbetet har det dock framkommit att interna köp planeras att inte ingå i Proceedo utan lösas på annat sätt. Återbruk av kommunens egna möbler är ett exempel på internt köp, och utifrån den planerade utformningen av Proceedo så skulle återbruket inte ens komma upp som ett inköpsalternativ.

Sammanfattningsvis:

- De avtal vi har riktat mot återbruk skulle vi kunna nyttja betydligt mer
- Behovsanalys saknas i många fall
- Många får handla – dålig kontroll
- Vissa förvaltningar har inte ekonomisk möjlighet att reparera och underhålla.
- Det finns risk för att utformningen av Proceedo inte kommer att uppmuntra till återbruk

3.DIGITALT SYSTEM – omodernt och svåränvänt

Möbelgruppen har ett digitalt system, Top Desk. En hel del möbler är redan inventerat i systemet Palats men kommunen äger inte licensen, i stället är den kopplad till inredningsarkitekterna som arbetar med renoveringen av Rådhuset. Byggåterbruksprojektet Varvet använder ett tredje system, Loopfront.

Top Desk är egentligen ett ärendehanteringssystem som anpassats för möbler. Nackdelarna med det jämfört med mer moderna system är flera.

Sammanfattningsvis:

- Det är tidskrävande att lägga in uppgifter och inte användarvänligt
- Funktionerna är begränsade, det går till exempel bara att lägga in en enda bild på objektet
- Det går inte att mäta resultatet i CO2e och kronor

4.TJÄNSTER – samordning saknas

Möbelgruppen kan hämta, lämna och förvara mindre mängder möbler på sitt lilla lager, men de transporterar inte mellan förvaltningar. För det behöver man i stället lägga ett ärende till Städ och service på Teknisk förvaltning. De kan stötta för mindre möbeltransporter, men vid större transportbehov hänvisas man till upphandlad flyttfirma.

För renovering av möbler i mindre omfattning finns Arbetsmarknadsgruppen på Teknisk förvaltning. Men deras kapacitet för trä- och måleriarbeten täcker inte på långa vägar hela kommunens behov. Både de och Möbelgruppen har bra tillgång till fordon, personal, lokaler och utrustning. Resurser som skulle kunna nyttjas fler timmar vid smart planering.

När det gäller möbler och dess återbrukspotential saknas det idag tid och framför allt kompetens för att kunna göra en professionell bedömning. Något som en inredningsarkitekt har en gedigen utbildning för och skulle kunna ta snabba och smarta beslut kring.

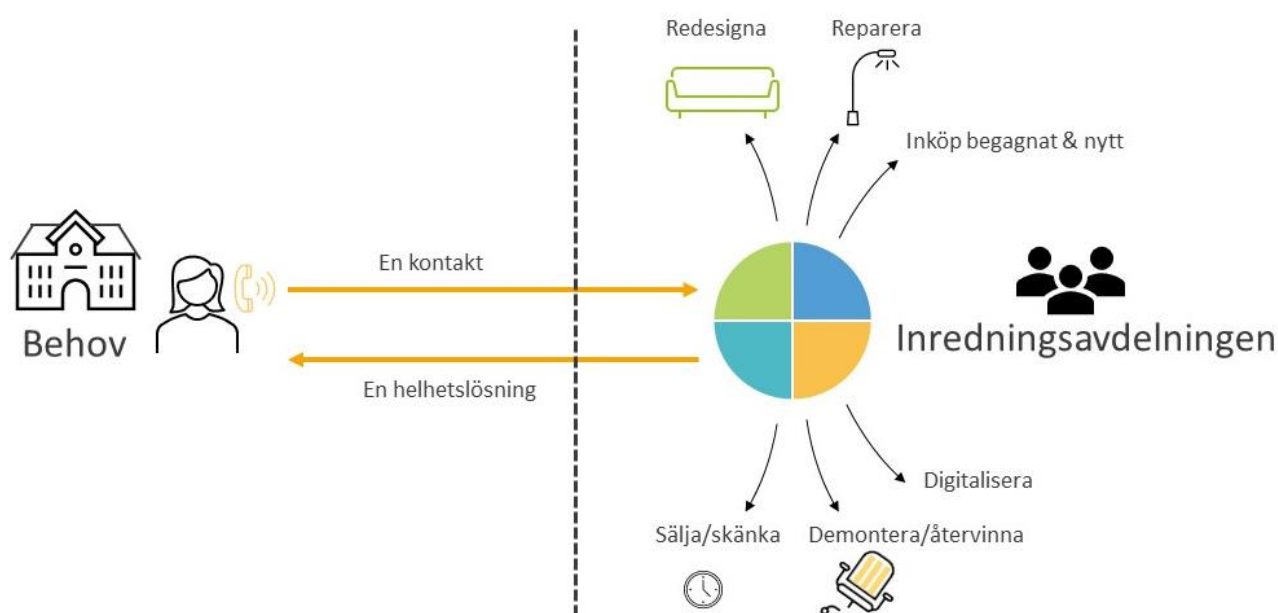
Sammanfattningsvis:

- Långa ledtider – svårt med deadline
- Oförutsägbar arbetskraft
- Svårt för verksamheterna att förstå att exempelvis transporter ska beställas på olika ställen beroende på omfattning.
- Verkstäderna är inte fullt utnyttjade
- Organisation, resurser och process kring inredning och renovering saknas

Förslag: Starta upp en inredningsavdelning

En väg in – en avdelning med hög ambitionsnivå

Förslaget i korthet handlar om att inredningsavdelningen alltid bara ska vara en kontakt bort för den som har en möbelrelaterad fråga. Oavsett om det rör sig om möblering av ny lokal, trasiga möbler eller tömning vid utflytt så är inredningsavdelningen den man ska kontakta. Lager, inköp, digitalt system och tjänster – allt ingår och genom att samla allt under en avdelning får vi kontroll och överblick på frågan. Det ska upplevas enkelt och effektivt för den som har behovet. Vad som händer bakom kulisserna behöver hen inte bekymra sig om.

Anledningen till att vi väljer att kalla det för inredningsavdelning och inte möbellager handlar om att det krävs en inredningsarkitekts kompetens för att ta det helhetsgrepp som vi behöver. Namnet skickar också en signal om att vi låter behovet styra - vi säger inte något om nytt eller begagnat. Avdelningen kommer att jobba utifrån "rätt möbel rätt plats", och för det behövs det alltid göras en tydlig behovsanalys vid varje nytt uppdrag. Syftet är att öka den estetiska livslängden genom att det som vi köper nytt enkelt ska gå att kombinera med kommunens andra möbler. Vi ska också arbeta för att välja kvalitet framför lågt pris då vi vet att det ökar livslängden och möjlighet till reparation avsevärt.

Fem lärdomar från tre inredningsarkitekter

- 1** Återbruk är det nya normala – även för inredningsarkitekterna. Bra digitalt system avgörande.
- 2** Det märks på kommunens möbellager att det inte varit någon styrning på inköpen. Spretigt och väldigt skiftande kvalitet.
- 3** Det skulle behövas en strategi för vad som får köpas in framåt – ett koncept som ger riktning.
- 4** Glöm inte underhållet av befintliga möbler ute i verksamheterna. De behöver underhållas och rengöras för att hålla länge.
- 5** Återbruk kan bli dyrt om man klär om möbler – men en stor andel behöver bara rengöras vilket är billigt.

Behovsanalys och koncept – de viktigaste verktygen för att öka återbruket och göra besparingar

Det finns ett stort behov av att göra en professionell och gedigen behovsanalys först – i det skedet kan många kostnader undvikas. Ibland räcker det med en ommöblering och man kan avstå inköp. Koncepten gör det lätt att göra rätt, utbudet av möbler blir mer sammanhållet och går enklare att flytta mellan olika lokaler. Man ökar livslängden genom att välja en neutral bas och bara enstaka artiklar i accentfärg, exempelvis ett kuddfodral, en lampskärm.

Bilden föreställer ett av inredningskoncepten som togs fram av arkitektfirman Krook & Tjäder i samband med renoveringen av nya kommunhuset. Följs koncepten ökar återbruket och kommunen sparar.

Nya kommunhuset/Rådhuset består av cirka 15 000 m2 kontorsyta, Österängskolan cirka 9000 m2. Fastigheter som skolor, förskolor har visst behov av möbler till personalrum, konferensrum och liknande. Olika typer av boenden, exempelvis LSS-bostäder, har behov av mer hemlik inredning. Sammantaget blir det stora mängder möbler.

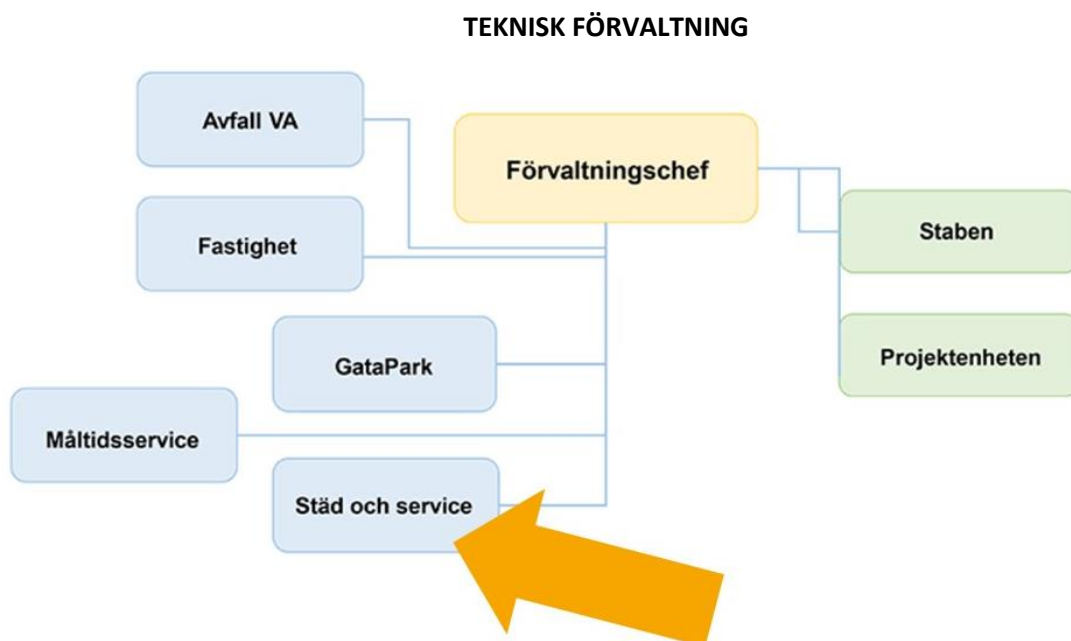
Ny organisation och arbetsfördelning – ordinarie verksamhet direkt

Inredningsavdelningen förslås ligga under Städ & service på Teknisk förvaltning. Avdelningen kommer att arbeta i ett team med olika huvudansvar och består av:

- 1 inredningsansvarig, 100%:
 - Huvudansvarig för inredningsavdelningen och dess utveckling.
 - Vara den första kontakten vid behov av hjälp med anskaffning/avyttring.
 - Bedöma vad som ska sparas respektive avyttras.

- Lämna inredningsförslag i linje med de koncept som tas fram och hålla löpande dialog med beställande verksamhet.
- Bistå med det praktiska vid inköp och se till att inga onödiga inköp görs.
- Ta fram helhetskoncept för att säkerställa kloka inköp som förlänger livslängden på möbler.
- 1 arbetsledande vaktmästare, 100%:
 - Vara delaktig i utvecklingen av verksamheten.
 - Ha huvudansvaret för det praktiska på mellanlagret som transporter, digitalisering/fotografering och demontering för återvinning.
 - Även kontroll av funktioner på exempelvis kontorsstolar, höj- och sänkbara skrivbord.
 - Ge förslag på lämpliga arbetsuppgifter till arbetsledare i Daglig Verksamhet och Arbetsmarknadsgrupper.
 - Arbetsleda en anställd med stöd.
- 1 anställd med stöd, 100%:
 - Fungera som en extra resurs i teamet. Det kan handla om att förflytta möbler, demontera, sortera eller finnas på plats för visning av möbler när ingen annan har möjlighet.
 - Bör vara en person som är relativt nära den ordinarie arbetsmarknaden men kan ha vissa anpassningar.

Till detta kommer också ett tydligt samarbete med nuvarande Möbelgruppen och arbetsmarknadsgruppen på Teknisk förvaltning. Men det är viktigt att betona att då deras uppdrag handlar om att människors välmående ska de ses som extra resurser. Att garantera leverans på utsatt deadline etcetera är inredningsavdelningens ansvar.

Möjlighet till utveckling inom facility management

För några år sedan togs en förstudie fram om facility management, d v s att hyra ut lokaler där möbler och service ingår i hyran. Detta kan bli aktuellt att implementera inom några år i kommunorganisationen, och därför förhåller vi oss i den här förstudien till detta genom att bland annat rent organisatoriskt lägga inredningsavdelningen under just Städ och service.

Så kommer inredningsavdelningen att fungera

LAGER – strukturerat och digitaliserat

En cirkulär möbelhantering kräver en lokal som samlar tre olika delar:

- Lager – Ett lager med pallställ och pallyft där inredningsavdelningens fasta personal jobbar tillsammans med dagens DV-möbelgrupp. Allt på lagret ska vara digitaliserat för att det ska vara lätt att hitta men snabbar också på arbetsprocessen för inredningsarkitekten. En viktig princip är att allt överskott av möbler ute i verksamheterna ska förvaras här, ingenting ska sparas i egna förråd ute på förvaltningarna. Det är också inredningsavdelningen som fattar beslut om vad som ska återbrukas eller demonteras för återvinning.
- Showroom – I anslutning till lagret ska ett showroom finnas för att visa upp olika inspirande miljöer. Här ser vi också att möjligheter att exponera textilier som gardiner och kuddfodral samt inredningsartiklar som ljuslyktor, blomkrukor och väggur med mera. Inredningsdetaljerna tror vi inte kommer att digitaliseras på grund av att det blir för tidskrävande, i stället ser vi potentialen i att visa upp dem fysiskt. Detta showroom kommer också att fungera som mötesrum för inredningsarkitekten, och vi föreslår att kontorsrum bör ligga i anslutning till detta.
- Ge bort-butik – det som av olika anledningar inte kommer att kunna återbrukas inom kommunorganisationen ska vi, enligt *Rutin för återbruk i Östersunds kommun*⁵ ge bort till biståndsorganisationer och föreningar. Det kan vara sådant som vi inte har behov av idag, ex stora skrivbord eller hurtsar på grund av aktivitetsbaserat arbetssätt, eller sådant som finns i större antal än vad kommunen behöver ha på lager. Detta bör vara ett eget rum alternativt en avgränsad yta och här får ideella aktörer komma och hämta vid valda tidpunkter. Butiken kan öppnas för privatpersoner vid enstaka tillfällen för att rensa ut det som biståndsorganisationer och föreningar inte plockat ut. Resten demonteras och återvinns.

INKÖP/AVTAL – tänk smart och öka återbruket

Idag är vi anslutna till delarna som rör möbelrenovering och -tapetsering (B1 och B2) i det så kallade Adda-avtalet, och vi bör också ansluta oss till A, köp av begagnade möbler. De övriga delarna, C och D, ser vi i dagsläget inget behov av. Det är viktigt att komma ihåg att konsekvensen av att vara ansluten till denna typ av avtal är att vi då måste anlita leverantörerna inom avtalet om vi behöver någon av tjänsterna. Vi behöver därför undersöka våra behov noggrant innan vi ansluter oss till fler

⁵ RUT-4247-v.1.0 Rutin för återbruk i Östersunds kommun, giltig från 2024-02-29

delar av Adda och/eller upphandlar kompletterande avtal, exempelvis inköp av reservdelar till kontorsstolar och skrivbord.

I maj 2024 sätts e-handelssystemet Proceedo. Tanken är att alla kommunens inköp på sikt ska göras genom Proceedo, vilket innebär att man har "en väg in" när något behöver köpas. Problemet med att verksamheter köper nya möbler utan att reflektera över alternativ går att adressera på ett väldigt konkret sätt i Proceedo. Exempelvis kan möbler få en egen rubrik i kategoriträdet och information om i vilken ordning avtalen ska gälla går att inkludera på flera sätt.

För att möjliggöra underhåll och reparation för Barn- och utbildningsförvaltningens möbler bör frågan om medel till drift lyftas upp.

TJÄNSTER – ett grundpaket ingår resten debiteras verksamheten

Möblerna som återbrukas och de grundläggande tjänster som inredningsavdelningen bistår med ska vara kostnadsfria, detta täcks av grundfinansiering (se avsnitt Finansiering för mer om detta). Med grundläggande tjänster menas följande:

- Digital inventering och rengöring (avtorkning och textiltvätt).
- Transport där inredningsavdelningens och möbelgruppens personal och fordon räcker till
- Behovsanalys och inredningsförslag

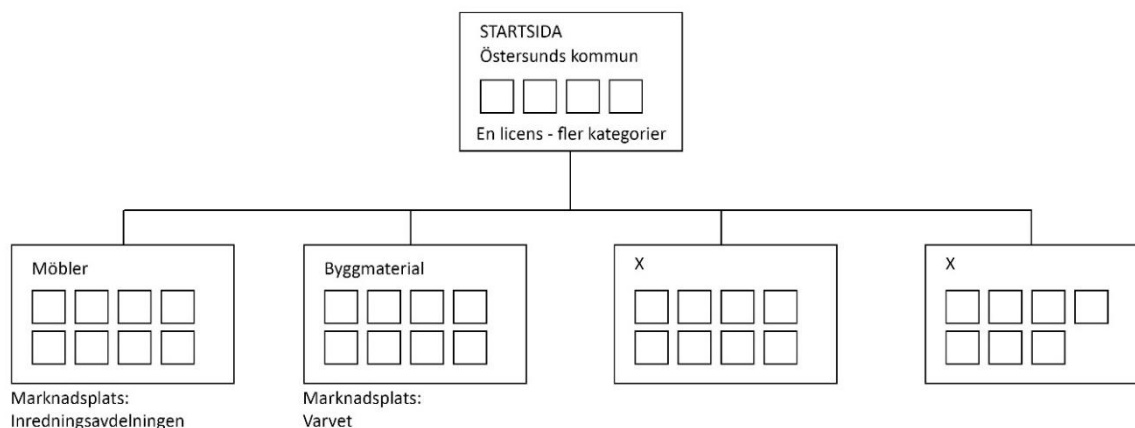
Vid behov av större flyttar eller inredningsuppdrag, där inredningsavdelningens kapacitet inte räcker till, bokas externa utförare. Detta administreras av inredningsavdelningen men den beställande verksamheten debiteras. Kostnaden för reparationer, omklädnad och ommålning betalas också det av beställaren. Om möbler är i så dåligt skick att det behöver kastas redan vid tömning av lokal kommer ansvarig förvaltning att debiteras för avfallsavgiften.

DIGITALT SYSTEM – skapar möjligheter för framtiden

Ett digitalt system är en viktig del för att stödja processen med cirkulära flöden. Samtliga objekt som läggs upp ska förses med bild och måttangivelser. Systemet bör vara användarvänligt och lättöverskådligt. För att underlätta uppföljning bör systemet möjliggöra summering av antal återbrukade möbler och även synliggöra sparade kostnader och utsläpp till följd av detta. Alla möbler bör kunna märkas upp med en QR-kod där man kan läsa av tillverkare, material, inköpsdatum, placering i kommunen samt underhållsråd för att öka livcykellängden på produkten.

På sikt bör kommunens alla möbler inventeras och ingå i detta system. Och då det är möjligt att platstaggas varje enskild möbel kan vi få uppdaterade inventarielistor där det blir tydligt vad kommunen äger och var det finns. Ett bra system kan också hjälpa till vid kontinuerligt underhåll genom att påminna om exempelvis årlig textiltvätt.

Det är inte bara möbler som har behov av denna typ av system, även exempelvis byggåterbruksprojektet Varvet, IT-utrustning och anläggningsmaterial (så kallade Stenlagret) ser fördelar med att nyttja liknande digitala system. En upphandling bör påbörjas snarast efter beslut om start av inredningsavdelningen.

10 000 artiklar redan inventerat och digitaliserat – i två olika system

I dagsläget finns närmare 10 000 st artiklar redan digitaliserade. Byggmaterialet finns i systemet Loopfront och Östersunds kommuns avtal med dem går ut i december 2024. I samband med flytten till nya Kommunhuset anlätades arkitektfirman Krook & Tjäder. Då digitaliserades ett stort antal av kommunens möbler i deras upphandlade system Palats. Även när det gäller renovering/restaurering av Rådhuset kommer alla nya artiklar läggas in i Palats.

MÖBLER

3 350 artiklar

Digitaliserat i samband med byggnation av nya kommunhuset

BYGGMATERIAL

6 500 artiklar

Digitaliserat i samband med byggåterbruksprojektet Varvet

Vem äger möblerna och hur avskrivs de?

De två rutiner som finns idag bör slås ihop till en samt uppdateras utifrån att allt gällande möbler ska gå genom inredningsavdelningen.

Vi föreslår också att en ny rutin upprättas för hur vi hanterar avskrivning gällande återbruk. En viktig princip är att Östersunds kommun ses som en gemensam förvaltning i detta sammanhang. Möbler som inte behövs i en förvaltning ska därför kunna nyttjas i en annan förvaltning utan att betalning behöver göras mellan förvaltningarna. Eventuella kvarvarande avskrivningskostnader behålls av den förvaltning som införskaffat möbeln.

Implementering under tre år

Det är en utmaning att gå från förstudie till skarp drift och därför tror vi att det är nödvändigt med en stegvis implementering under tre år. Syftet med år 1 är att bygga en stabil grund. År 2 ser vi en självgående drift där vi sakta men säkert skalar upp och bygger på längs med vägen. År 3 har vi allt på plats och kan jobba vidare med en fungerande verksamhet. Viktigt att nämna redan här är att en del av implementeringen handlar om att vi löser saker längs vägen. Vissa saker vet vi inte förrän vi har testat. Så det är också därför vi föreslår under år 1 att vi ska ta fram en mer detaljerad plan för år 2 samt att under år 2 jobba fram en planering för år 3.

År 1: juni 2024 – maj 2025

Fokus det första året är att starta och bygga upp inredningsavdelningen. Lagerlokalen Snöslungan är tillfällig och målsättningen är att flytta därifrån tidigare än augusti 2025. En viktig del är därför att hitta, skriva kontrakt och renovera/anpassa det som ska bli inredningsavdelningens permanenta lokaler. Målsättningen år 1 är att kunna ta emot och hantera allt som rör kontorsmöbler. Vård- och omsorgs- samt Barn- och utbildningsförvaltningen kommer att, precis som idag, hantera möbler och inredning för LSS-boenden, SÄBO, skolor, förskolor etcetera. Men vi ser ett tydligt samarbete mellan förvaltningarnas ansvariga och inredningsavdelningen, exempelvis vid behov av mellanlagring av pedagogiska eller vårdspecifika möbler.

Att göra:

- Anställa en inredningsansvarig.
- Jobba ihop inredningsavdelningen som grupp och hitta ett bra arbetssätt tillsammans, inklusive organisationen inom sektor Städ och service.
- Arbeta fram en tydlig struktur för hur samarbetet med Möbelgruppen och Arbetsmarknadsgruppen ska fungera på bästa sätt.
- Låta förstudiens styrgrupp tillsammans med projektledare övergå till en rådgivande grupp för att stötta genom hela processen. I förslaget till budget (se Budget År 1) föreslås också att projektledarna ska ha timmar avsatta för att kunna arbeta nära inredningsavdelningen löpande.
- Upphandla digitalt system och överföra data från befintliga.
- Samarbeta med Varvet för att koppla på även byggåterbruk i egen modul i det digitala systemet (Inredningsavdelningen ansvarar endast för modulen med möbler och inredning, men vi samarbetar för att samnyttja systemet för likartade behov)
- Successivt flytta upp möbler och inventarier som är utspridda på flera ställen till Snöslungan för inventering. Målet är att samla allt där.
- Organisera lagret samt digitalt inventera allt som är där.
- Arbeta löpande med att förankra att inredningsavdelningen numera finns internt och att allt som rör kontorsmöbler ska gå via denna nya funktion. Detta innebär ett strategiskt arbete med kommunikation, och vi ser därför ett nära samarbete med Område Kommunikation för detta.

- Bygga upp och testa fram ett flöde och arbetssätt mellan lager, showroom och ge-bort-butik. Även demontering och containrar för återvinning ingår i detta.
- Ta fram ett inredningskoncept för framtiden med färger, material och kvalitetskrav med mera.
- Arbeta fram kunskap och erfarenhet för att veta hur gränsdragningen mellan vad som går att återbruka eller måste kastas direkt ska göras.
- Komplettera och upphandla eventuella avtal som saknas.
- Uppdatera befintliga rutiner.
- Arbeta vidare för att få en permanent lokal på plats. I detta ingår att göra en tydlig behovsanalys av hur stora ytor som behövs, något som blir möjligt genom att vi testat och bygger upp verksamheten skarpt i Snöslungan.
- Löpande mäta och följa upp statistik i det digitala systemet för att se CO2e- och kostnadsbesparingar, och återkoppla detta till kommunens alla förvaltningar.
- Göra en detaljerad plan för År 2.

År 2: juni 2025 – maj 2026

År 2 jobbar vi vidare med allt som etablerats under år 1, och med nya permanenta lokaler blir hyreskostnaderna lägre än för Snöslungan. Under detta år ser vi möjligheter till att samarbetet med Vård- och omsorgs- och Barn- och utbildningsförvaltningen fördjupas ytterligare. I Gävle kommun har de förvaltningarna gått in med varsin anställd till inredningsavdelningen, och vi ser att en liknande lösning eventuellt skulle kunna fungera bra även i Östersund. I Gävle jobbar dessa personer specifikt mot sina egna förvaltningar men har ett väldigt nära samarbete med inredningsavdelningen. Anledningen till detta upplägg är att de två förvaltningarna har väldigt specifika möbelbehov, och på så sätt behålls den upparbetade kompetensen på bästa sätt.

Att göra:

- Eventuellt öka inredningsavdelningen till att nu bestå av 1 inredningsansvarig, 1 arbetsledande vaktmästare, 1 anställd med stöd samt 1 intendent/inköpare som jobbar specifikt mot Vård- och omsorg och 1 intendent för Barn- och utbildning.
- Om behov finns anställa möbelsnickare eller dylikt på 50 %.
- Utöka sortimentet att innefatta fler typer av produkter – vilka dessa är kommer bli tydligt under år 1. Tillgång och efterfrågan styr här.
- Påbörja inventering av möbler som står ute i verksamheter med syfte att få bättre koll på innehavet.
- Utöka samnyttjandet av det digitala systemet till fler, exempelvis för IT-utrustning och anläggningsmaterial om intresse finns.
- Löpande mäta och följa upp statistik i det digitala systemet för att se CO2e- och kostnadsbesparingar och återkoppla detta till kommunens alla förvaltningar.
- Eventuellt uppdatera fördelningsnyckeln (se Finansiering) baserat på statistiken.
- Göra en detaljerad plan för År 3.

År 3: juni 2026 – framåt

Tredje året av implementering fortsätter vi allt det som gjorts år 1 och 2. Nu bör vi ha en storskalig välfungerande verksamhet som är välkänd och välförankrad i hela kommunorganisationen.

Att göra:

- Fortsätta arbeta för att produktsortimentet och tjänsterna som erbjuds ska täcka tillgång och efterfrågan ute i verksamheterna. Om behov finns, anställa fler personer på eller i anslutning till inredningsavdelningen med specifika sakkunskaper. Med syftet att förlänga livslängden på befintliga möbler ute i verksamheterna, ska inredningsavdelningen ha ansvar även för tvätt och underhåll av dem.
- Fortsätta inventering av möbler ute i verksamheter med syfte att få bättre koll på innehavet.
- Lägga till externa partners i det digitala systemet för att få en större cirkulär marknad lokalt. Här ser vi möjligheter för andra kommuner i Jämtland/Härjedalen samt regionen att ansluta sig om intresse finns.
- Löpande mäta och följa upp statistik i det digitala systemet för att se CO2e- och kostnadsbesparingar och återkoppla detta till kommunens alla förvaltningar.
- Eventuellt uppdatera fördelningsnyckeln (se Finansiering) baserat på statistiken. Om Facility Management (det vill säga hyresavtal där möbler och service ingår) ska implementeras i kommunen finns det möjlighet att samverka kring detta. Och då blir det antagligen aktuellt med ett annat sätt att finansiera funktionen än den tidigare fördelningsnyckeln.
- Göra en detaljerad plan för fortsatt verksamhetsutveckling.

Ekonomi

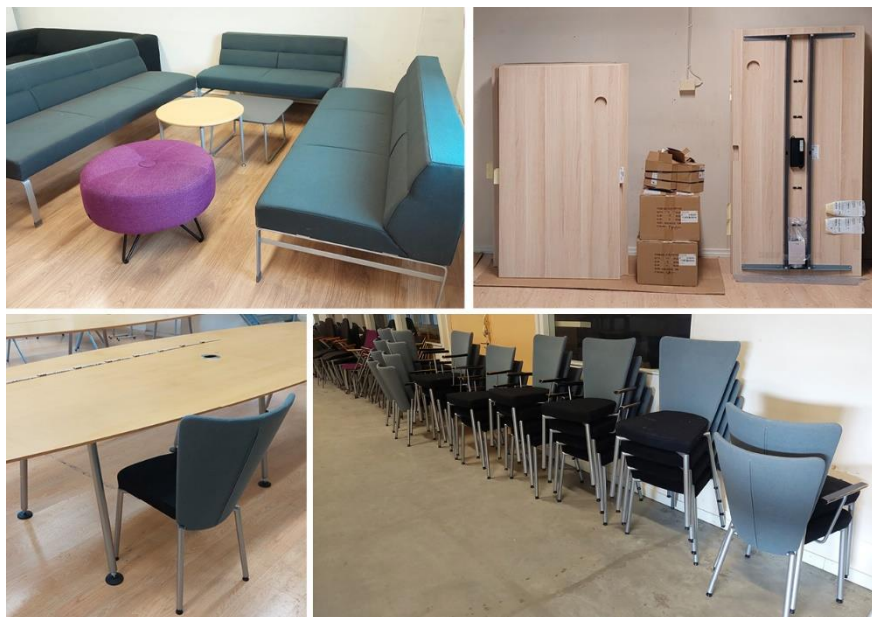
Minskade kostnader – i både pengar och CO2e

Genom att använda det vi redan har mycket mer och mycket längre sparar vi både klimat, miljö och pengar. Ett höj- och sänkbart skrivbord ger en klimatpåverkan på 116 kg CO2e⁶ när det produceras och transporteras. Skrivbordet ger också upphov till 380 kg avfall vid produktion, på grund av bland annat gruvbrytning av metallen. Ett återbrukat skrivbord orsakar inget avfall och klimatpåverkan minskar med 87 % jämfört med att köpa nytt. Kortfattat så kan man köpa 8 begagnade skrivbord för samma klimat- och miljöpåverkan som ett nytt. Fler exempel på samma tema:

- 1 ny soffa har samma klimat- och miljöpåverkan som 9 begagnade soffor
- 1 ny fåtölj har samma klimat- och miljöpåverkan som 24 begagnade fåtöljer
- 1 skrivbordsstol har samma klimat- och miljöpåverkan som 7 begagnade
- 1 nytt set bestående av en matta, två kuddar och ett par gardiner har samma klimat- och miljöpåverkan som 37 begagnade set
- 1 nytt set med ljusstake, vas och lampa har samma miljö- och klimatpåverkan som 7 begagnade

Biogasanläggningen – ett levande exempel

I augusti 2024 ska den nya biogasanläggningen invigas. Eftersom det är ett kommunalt bolag fick de möjlighet att via projektets inredningsarkitekt välja ut lämpliga möbler som redan fanns i kommunens ägo – målet var att återbruka så mycket som möjligt. Projektet har nu reserverat den absoluta merparten av det totala behovet. Och de enda åtgärder som behöver göras är möbeltvätt samt omlackering av några armstöd, vilket kommer utföras av Teknisk förvaltnings arbetsmarknadsgrupp. Denna del, samt transporter, kommer projektet bekosta själva.

Kostnad vid nyinköp: 170 000 kr

⁶ Källa till alla uppgifter om möblers miljö- och klimatpåverkan: Naturskyddsföreningens rapport [Bästa bohaget – miljövinsten med begagnat, 2023](#)

Återbruk:

- 33 st konferensstolar
- 2 st fåtöljer
- 1 st konferensbord
- 4 st dokumentaskåp
- 3 st soffor
- 1 st sittpuff
- 4 st småbord
- 6 st skrivbord
- 6 st eldosor till skrivbord
- 6 st korgar för sladdupphängning
- 1 st matbord

Inköp begagnat

- 7 st kontorsstolar

Tjänster

- möbeltvätt
- lacka armstöd

Inköp nytt:

- omklädningsskåp

I dagsläget ser det ut som ovan men några kompletteringar återstår och projekt Biogasanläggningen fortsätter leta återbruk in i det sista.

Ett pyttelitet exempel på miljö- och klimatnyttan i exemplet biogasanläggningen

Låt oss räkna på en bråkdel av biogasanläggningens återbruk av möbler:

- 3 soffor
- 4 småbord
- 6 skrivbord

Detta ger en besparing på nästan 1700 kg CO₂e och över 4300 kg avfall.

1700 kg CO₂e motsvarar en tur-och-retur-resa Östersund–Istanbul med bilsbil.

Stora möjligheter att nå självfinansiering

Målsättningen för inredningsavdelningen är att den på sikt ska vara självfinansierande. År 1 beräknar vi en kostnad på 3,5 miljoner för hela funktionen, varav lokalhyran är 1,5 miljoner – en summa som bör minska redan år 2. Då det är svårt att beräkna hur Östersund kommuns framtida möbelinköp kommer att se ut, har vi räknat på några olika scenarier utifrån historiska siffror:

- Den absolut lägsta summa vi köpt möbler för de senaste elva åren är 8,8 miljoner. Växjö kommun minskade sina möbelkostnader med 58 % när de införde ett möbelåterbruk⁷. Motsvarande för oss om man endast jämför med vårt lägstabelopp för möbelinköp skulle alltså innebära en kostnadsbesparing på 5,1 miljoner. Observera då också att 8,8 miljoner inte är indexuppräknat.
- Vårt genomsnittliga möbelinköp per år 2013–2022 ligger emellertid på 14,4 miljoner (ej indexuppräknat, och 2023 är undantaget på grund av exceptionellt inköpsår). Om införandet av en inredningsavdelning minskar nyinköpen med så lite som 25 % så har vi på 10 år sparat in mer än 36 miljoner kronor (3,6 mkr per år). Och utifrån testet med biogasanläggningen ser vi att det är möjligt att öka andelen återbruk med betydligt mer än bara 25 %.

⁷ Inköpskostnader Växjö. 2017: 20 milj, 2018: 12,9 milj. Genomsnitt 2017–2018: 16,45 miljoner. 2019: 6,7 milj, 2020: 7 milj. Genomsnitt 2019–2020: 6,85 miljoner. Genomsnittlig minskning är: 58,3 %.

- Om vi hade haft inredningsavdelningen redan 2023 då vi köpte in möbler för 43 miljoner skulle avdelningen ha varit helt självfinansierad även om den endast hade sparat in 8 % av kommunens totala möbelinköp.
- Biogasanläggningens inredningsarkitekt har genom ett aktivt arbete sparat in 170 000 kr. Om inredningsavdelningen gör 20 liknande sådana projekt per år så har den räknat hem sin egen kostnad.

Utifrån dessa fyra räkneexempel är vi helt enkelt övertygade om att kostnaden för inredningsavdelningen kommer att betala igen sig.

Finansiering

Den totala kostnaden för inredningsavdelningen ska finansieras med en fördelningsnyckel, där kommunens sju förvaltningar delar på kostnaden. Vi ser att det finns fyra olika sätt att beräkna på:

1. Möbelinköp historiskt. Ett genomsnitt av de totala inköpen mellan åren 2013–2022 fördelat mellan de olika förvaltningarna. Då Vård- och omsorg- och Barn- och utbildningsförvaltningen inte kommer att ta del av inredningsavdelningen på exakt samma sätt som resterande förvaltningar (se Implementering År 2 för varför) bör deras andel i stället baseras på en relativt låg schablonsumma. Nackdelen med denna modell är att det är svårt att få fram korrekta inköpssiffror för möbler fördelat per förvaltning. Inte minst eftersom det skett en del organisationsförändringar under dessa år, bland annat upphörde Serviceförvaltningen 2018 och uppgick i andra förvaltningar. Samma problem kommer också uppstå vid framtida förändringar.
2. Antal medarbetare per förvaltning. För denna nyckel blir utmaningen att kunna veta vilka anställda som nyttjar kontorslokaler eller inte. Exempelvis Vård- och omsorgsförvaltningen har mycket personal men det är knappast den förvaltning med störst behov av inredda kontorsytor.
3. Mängden kontorsyta och andra ytor som behöver liknande möbler. Det finns inget rakt igenom enkelt sätt att få veta exakt hur mycket kontorsyta respektive förvaltning förfogar över. Men det är möjligt, även om det tar tid, att manuellt mäta upp ytor utifrån planskisser och på så sätt ta reda på fördelningen per förvaltning.
4. Dela rakt av i sju delar. Varje förvaltning får betala lika stor andel oavsett storlek eller behov.

Vilket av de fyra alternativen som ska väljas behöver Kommunledningsgruppen ta beslut om.

Budget

År 1

KOSTNADER	
Löner personal	-1 436 000 kr
Personalomkostnader	-20 000 kr
Lokal	-1 537 000 kr
Projektledarstöd	-100 000 kr
Digitalt system	-100 000 kr
Bilar	-120 000 kr
Telefoni	-1 000 kr
Kläder/Skor	-4 000 kr
Utvecklingspott/oförutsedda kostnader	-122 000 kr

Overhead (IT/HR/KC/TF/Sektor)	-60 000 kr
SUMMA KOSTNADER ÅR 1	-3 500 000 kr
Per månad	-292 000 kr

För specifikation på hur vi räknat för personal och lokal etcetera, se bilaga.

År 2

KOSTNADER	
Löner personal	-1 436 000 kr
Personalomkostnader	-20 000 kr
Lokal	-900 000 kr
Projektledarstöd	-100 000 kr
Digitalt system	-100 000 kr
Bilar	-120 000 kr
Telefoni	-1 000 kr
Kläder/Skor	-4 000 kr
Utvecklingspott/oförutsedda kostnader	-59 000 kr
Overhead (IT/HR/KC/TF/Sektor)	-60 000 kr
SUMMA KOSTNADER ÅR 1	-2 800 000 kr
Per månad	-233 000 kr

År 3

Budget för år 3 görs under år 2 då det är svårt att beräkna kostnader för en verksamhet vi inte exakt vet hur den ska se ut.

Risker och möjligheter

Den största risken med detta projekt är att det inte ska övergå till ordinarie verksamhet utan stanna vid en förstudie. För att undvika det har vi redan under förstudieperioden jobbat aktivt med att förankra internt. Detta för att i möjligaste mån kunna säkra såväl en långsiktig organisation som finansiering. Lokal, personal och vilken sektor som ska ansvara är därför centralt för att få detta att fungera.

DV-Möbelgruppen kommer inte längre att ha ansvar för möbler utan blir en del i stödet kring den nya inredningsavdelningen. Det kommer därför behövas tas beslut om eventuell omfördelning av fordon och lokaler utifrån hur den verksamheten arbetar idag.

Det finns också en risk att denna nya funktion och därmed förändrade arbetssätt inte ska nå ut i hela kommunorganisationen. Detta försöker vi motverka redan nu genom att strategiskt jobba utåtriktat samt vara väl medvetna om att det kommer att vara ett pågående arbete över lång tid.

För att få inredningsavdelningen att bli en ordinarie verksamhet är permanenta lokaler av största vikt. Får vi inte ändamålsenliga och bra lokaler på plats under År 1 finns det en överhängande risk att vi inte kommer lyckas med det vi förutsatt oss. Målsättningen är att inredningsavdelningen på relativt kort sikt ska kunna vara helt självfinansierande. Och utifrån det är det avgörande att det

finns en tydlig vilja och handlingskraft att lösa den praktiska omfördelningen av pengar från förvaltningarna till inredningsavdelningen.

Vi ser att det finns stora möjligheter att skapa en funktion som andra kommuner på sikt kommer att inspireras av. Och vi tror att framgångsreceptet för det är att ge inredningsavdelningen och den rådgivande gruppen (se Implementering År 1) tydligt mandat att aktivt få jobba framåt utifrån den här förstudiens plan.

Förstudiens förslag till beslut

Förstudien har kommit fram till att Kommunledningsgruppen behöver ta beslut om:

1. Ska uppstart av inredningsavdelning som ordinarie verksamhet ske?
2. Hur ska fördelningsnyckel för finansiering beräknas?

Bilaga

Omvärldsbevakning

Gemensamt för de tre kommuner vi intervjuat

Inför och under förstudieperioden har vi haft kontakt med tre kommuner, Gävle, Växjö och Trollhättan, som alla arbetar med möbelåterbruk på olika sätt. Deras gemensamma erfarenheter sammanfattas på följande sätt:

- Viktigt att bestämma fokus i början – återbruk eller ökad sysselsättning?
- Gör det enkelt – möbler och inventarier är gratis
- Renovering och transport kostar
- Satsa på ett professionellt digitalt system – bygg inget själv
- Behovet att mäta ökar, särskilt CO2e-besparingar
- Inrednings- och reparationstjänster behövs
- Inköpskostnaderna har minskat kraftigt

Gävle kommun (103 000 invånare) – fokus på cirkulation

Sammanfattning av Gävle kommuns möbelåterbruk:

- Kommunalt bolag (Gävle Drift och Service AB)
- Hittills sparat 23 miljoner kr och 469 ton koldioxid
- Möblerna är gratis
- Har "vuxit ur" sitt enklare system och vill uppgradera
- Inrett 420 kontorsplatser med 86% återbruk
- 5,5 heltidsanställda + Arbetsmarknadsenhets/Daglig Verksamhets-grupper
- Kommunbidrag för drift + 1 tjänst från Barn och utbildning.

Växjö kommun (97 000 invånare) – fokus på människorna

Sammanfattning av Växjö kommuns möbelåterbruk:

- Enhet inom förvaltningen Arbete och Velfärd
- Sen starten 2018 cirkulerat 25 500 möbler och 13 000 inventarier
- Ca 1 800 produkter inlagda i databasen
- Lager 1000 m2, truck och lätt lastbil
- Möblerna är gratis
- 2 heltidsanställda + 6 personer i AME-grupp
- Fördelningsnyckel – de 3 förvaltningar med flest anställda betalar mest, övriga betalar en symbolisk summa

Trollhättans kommun (59 000 invånare) – fokus på tjänsterna

Sammanfattning av Trollhättans kommuns möbelåterbruk:

- Drivs av kommunen, Serviceförvaltningen
- Budget från Kommunstyrelsen under projektiden, sedan kommer det över gå till fördelningsnyckel
- Tömde alla skyddsrum – hittade möbler för 3,6 miljoner

- Beslut om att ALLA inköp ska gå via funktionen
- Inte kommit igång med digitalisering, men ska...
- Tar in inredningskonsulter för små- och stora projekt
- Hittills cirkulerat ca 1 200 möbler
- 1 verksamhetsansvarig och 2 lönebidragsanställda

Hantering under förstudieperioden

Så testade vi "Rutin för återbruk" på Nejonöгат

I nära samarbete med Social- och arbetsmarknadsförvaltningen fick vi möjlighet att testa den nya rutinen för återbruk i skarpt läge. I samband med återflytten till det renoverade kommunhuset ska nu Social- och arbetsmarknadsförvaltningen helt tömma sina tidigare tillfälliga kontorslokaler i fastigheten Nejonöгат. I efterhand kan vi konstatera att detta var oerhört viktigt och lärorikt.

Generella lärdomar

- Trots att både den egna enheten och andra förvaltningar erbjudits att hämta möbler fanns det många fullt funktionsdugliga kvar som ratats. Dessa skulle gå använda direkt i offentlig miljö, framför allt trästolar med klädd sits, småbord med mera. En del behöver rengöring och vissa behövde nytt tyg eller nytt ytskikt – men generellt bra grundförutsättningar.
- Stor soffa i litet personalrum – vid öppet hus där personal från andra verksamheter fick välja fritt blev det tydligt att möbler som anpassade för exempelvis stort uppehållsrum hamnade i personalrum för några få anställda. Ingen behovsanalys för "rätt möbel på rätt plats" gjordes därmed.
- Utöver möbler fanns en stor andel inventarier – fler än förväntat – som väggur, white boards, belysning, husgeråd, ljusstakar, håslagare och tamburmajorer.
- Skrivbord, kontorstolar och bokhyllor är största utmaningen:
 - Många bord är för stora till ytan, går inte bygga om eller har gammal teknik som det inte går köpa reservdelar till.
 - De flesta hela kontorstolarna har udda färger och kan därför vara svåra att möblera öppna ytor med. Dessutom är det många olika modeller vilket inte heller passar in i våra aktivitetsbaserade miljöer, det ska vara enkelt att ställa in stolen oavsett var du sitter.
 - På Nejonöгат finns ett stort antal bokhyllor då varje kontorsrum var inrett med en sådan. Idag finns väldigt litet behov av bokhyllor då det mesta är digitalt.

Intressant feedback från externa aktörer

Rutin för återbruk följdes steg för steg och efter att alla kommunala förvaltningar fått möjlighet att hämta möbler och inventarier kontaktades auktionsfirmor, biståndsorganisationer och föreningar.

- Auktionsfirman – I Östersundsområdet finns ett fåtal auktionsfirmor, endast en var intresserad att få visning av hela fastigheten. Några dagar senare återkom de med svar – det fanns inget intresse alls för vare sig möbler eller inventarier.

- Biståndsorganisation – I Östersund finns fyra biståndsorganisationer som bedriver ideell secondhand. Som ett första test fick en av dem en guidad visning av hela fastigheten. Deras svar var att de var väldigt intresserade av i stort sett alla möbler och inventarier. Men problemet är att de inte kan ta emot större mängder då de saknar lagringsyta.

I mitten av maj 2024 bjöds alla fyra biståndsorganisationer in för att få komma och välja möbler från utvalda delar av vårt stora lager – det kommunen själva inte bedöms ha användning för. Efter att 3 av 4 biståndsorganisationer valt att komma och välja möbler fanns ändå stora mängder fullt fungerande möbler kvar.

- Föreningsliv – I enlighet med Rutin för återbruk skickades därför, med hjälp av Kultur och fritidsförvaltningen, en inbjudan ut till föreningslivet med inbjudan om Öppet hus den 13 juni. Då detta sker efter den här förstudierapportens färdigställande har vi tyvärr inget resultat att presentera här.

Ny idé som löser fler problem – en "Ge bort-butik"

Tack vare testet på Nejonöгат fick vi upp ögonen för att vi behöver skapa en avgränsad plats på vårt mellanlager som har fått arbetsnamnet Ge bort-butiken. Dessutom har Barn- och utbildningsförvaltningen under förstudieperioden påtalat ett problem – de får av säkerhetsskäl inte bjuda in allmänheten till skolområdet – därför kan de inte följa den nya rutinen för återbruk. Men om vi transporterar detta till Ge bort-butiken så är det möjligt att erbjuda även deras möbler och inventarier till biståndsorganisationer, föreningar och i sista hand privatpersoner.

I Ge bort-butiken ställer vi allt som Inredningsfunktionen bedömer inte har någon potential för att återbrukas inom kommunen. Med jämna mellanrum kan vi enligt rutinen för återbruk erbjuda överblivna möbler och inredning i tur och ordning till:

- Alla biståndsorganisationer
- Alla föreningar
- Och i sista hand (det som blir över) till privatpersoner
- Efter det demonteras prylarna och materialet sorteras för att återvinnas

Namnlista

Projektledare för förstudien

Johanna Leymann – *projektledare, Projektenheten, Teknisk förvaltning*

Lisa Esseen – *projektledare, Projektenheten, Teknisk förvaltning*

Styr- och projektgrupp

Thomas Johansson – *sektorchef, Städ och service, Teknisk förvaltning. Projektägare och styrgrupp*

Ulf Norlén – *tf förvaltningschef, Teknisk förvaltning. Styrgrupp*

Glenn Friberg – *vaktmästare/lageransvarig Snöslungan. Projektgrupp*

Referenspersoner

Inför och under projektets gång har följande personer intervjuas, delta på avstämningsmöten eller på annat sätt varit delaktiga i arbetet:

- **Barn- och utbildningsförvaltningen**
Elisabet Rödén – *enhetschef, intendent, säkerhet och miljö*
Ingela Harrysson – *intendent*
Mattias Kaspersson – *intendent*
- **Kommunledningsförvaltningen**
Anders Wennerberg – *kommundirektör*
Ella Sandström – *redovisningschef*
Kristina Holmblad – *upphandlingsstrateg*
Stefan Berglund – *projektledare, Strategi och styrning*
Peter Borg – *projektledare, IT-enheten*
- **Social- och arbetsmarknadsförvaltningen**
Karin Ramström – *sektorchef, kompetens arbete och försörjning*
Ann-Christin Lundhag – *administratör och flyttkoordinator Nejonöгат*
- **Teknisk förvaltning**
Sofia Hanses – *förvaltare kommunhuset, Fastighet*
Peter Penrell – *byggprojektledare kommunhuset, Projektenheten*
Laila Brakke – *verksamhetsutvecklare, Projektenheten*
Hans Green – *enhetschef, Projektenheten*
Ida Sjölund – *avfallsstrateg, Avfall VA*
Max Segersten – *enhetschef, Vaktmästeri och AME-grupper*
Stefan Tronsson – *handledare för AME-grupp, Snickeriet*
Maria Naalisvaara – *handledare för AME-grupp, Textil*
- **Vård- och omsorgsförvaltningen**
Fredrik Sillerström – *enhetschef, Daglig verksamhet*
Per-Olof Boije – *arbetsledare DV-grupp, Möbelgruppen*
Veronica Olofsson – *arbetsledare DV-grupp, Möbelgruppen*
Karin Modig – *enhetschef, Daglig verksamhet*
Jens Stenman – *arbetsledare DV-grupp, Träverkstan*
Peter Kullman – *arbetsledare DV-grupp, Träverkstan*
Paul Vivlen – *arbetsledare DV-grupp, Metallverkstan*
Anders Borg – *arbetsledare DV-grupp, Metallverkstan*
- **Externa leverantörer**
Ulrika Hegårdh – *inredningsarkitekt, Krook & Tjäder (projekt kommunhuset)*
Cecilia Krook – *inredningsarkitekt, Krook & Tjäder*
Katarina Espigares Skånhamen – *inredningsarkitekt, Gisteråsjöstrand Arkitektur*

Specifikation budget År 1

Löner personal	Lön	tjänstg.gr.	faktisk lön
Inredningsansvarig	-46 000	1,00	-46 000 kr
Arbetsledande vaktmästare	-36 000	1,00	-36 000 kr
		Summa lön	-82 000 kr
		Årslön	-984 000 kr
		Löneuppr 3,1%	-30 504 kr
		PO+Övr 41,5%	-421 019 kr
		Totalsumma	-1 436 000 kr
			år*
			-120 000 kr månad*

Bilar			
Fordon			-10 000 kr
			-120 000 kr
			år
			-10 000 kr månad

Lokal			
Snöslungan			-1 507 000 kr *
Städning			-30 000 kr
			-1 537 000 kr
			år
			-128 000 månad*

*avrundat